

त्रिभुवन विश्वविद्यालय सेवा आयोगद्वारा खुला प्रतियोगिताको उप-प्राध्यापक पदकोलागि लिइने लिखित परीक्षाको पाठ्यक्रमको विशिष्टिकरण तालिका
(Specification Chart)

२०७७

प्रथम पत्र, पूर्णाङ्क: १००

प्रथम पत्र: अभिक्षमता तथा बिषयगत ज्ञान परीक्षण (बहुवैकल्पिक छनौट प्रश्न)					
समय: ५० मिनेट + ५० मिनेट= १ घण्टा ४० मिनेट					
पहिलो खण्ड: अभिक्षमता परीक्षण (Aptitude test)					
	अभिक्षमता सम्बन्धी प्रश्नका क्षेत्रहरु	अंकभार	प्रश्न संख्या	कूल अंक	विस्त्रितिकरण
(क)	शिक्षण अभिक्षमता (Teaching Aptitude)	८	८	८	(क) शिक्षणको उद्देश्य, विशेषता, उच्च शिक्षामा शिक्षण गर्नका निम्ति आवश्यक गुणहरु, शिक्षण विधि तथा विद्यार्थी मुल्याङ्कन सम्बन्धी प्रश्नहरु ।
(ख)	संचार/संवाद अभिक्षमता (Communication Aptitude)	४	४	४	संचार/संवादका आधारभूत विशेषताहरु, कक्षाकोठा संचार सम्बन्धी प्रश्नहरु ।
(ग)	अनुसन्धान तथा प्रकाशन नैतिकता, तथ्याङ्क ब्याख्या (Research Aptitude, publication ethics and Data Interpretation) ।	१०	१०	१०	अनुसन्धानको अर्थ, उद्देश्य, प्रकार, विधि, अनुसन्धान तथा प्रकाशन नैतिकता (research & publication ethics), तथ्याङ्कका स्रोत, तथ्याङ्कमा पहुँच र उपलब्धता, प्रस्तुतिकरण तथा अनुसन्धानमा आधारित लेख, जर्नलको गुणस्तर र शोधपत्रको खाका सम्बन्धी प्रश्नहरु ।
(घ)	सुचना तथा संचार प्रविधि (Information & Communication Technology [ICT]) ।	८	८	८	सुचना तथा संचार प्रविधि (ICT) का सकारात्मक पक्षहरु, ICT ले निम्त्याएका चुनौतीहरु, शिक्षण सिकाइ तथा अनुसन्धानमा ICT को प्रयोग, virtual learning platforms, digital education resources and tools तथा तिनको प्रयोग सम्बन्धी

					प्रश्नहरू ।
ड)	मानव, समाज तथा वातावरण (People, Society and Environment) ।	१०	१०	१०	नेपालको भौगोलिक, जनसांख्यिक संरचना, राज्य व्यवस्था तथा, भाषिक, जातीय एवं साँकृतिक संपदा, प्राकृतिक स्रोत, मानिस र वातावरणबिच संबन्ध, प्राकृतिक वातावरणमा मानिसको हस्तक्षेप र यसको परिणाम सम्बन्धी प्रश्नहरू ।
(च)	उच्च शिक्षा प्रणाली (Higher Education System) ।	५	५	५	नेपालको संविधानमा शिक्षा संबन्धी प्रावधानहरू, नेपालको शिक्षा प्रणाली, नेपालमा उच्च शिक्षा को विकास र वर्तमान अवस्था, उच्च शिक्षा नीति ।
(छ)	त्रिभुवन विश्वविद्यालय (TU)	५	५	५	त्रि. वि. ऐन, नियम तथा सांगठनिक स्वरुप सम्बन्धी प्रश्नहरू ।
कूल भार		१	५०	५०	

दोस्रो खण्ड: बिषयगत परीक्षण

	बिषयगत प्रश्नका क्षेत्रहरू	अंकभार १	प्रश्न संख्या ५०	कूल अंक ५०	विस्तृतिकरण
(क)	ज्ञान/जानकारी तथा बोध (Knowledge and Comprehension/ understanding) तहका प्रश्न ।	बिषयगत बहुवैकल्पिक प्रश्नको वितरण गर्दा ज्ञान/जानकारी तथा बोध (Knowledge and Comprehension/ understanding) तहका करीब ३० देखि ३५ प्रश्नहरू, प्रयोगात्मक (Application) तहका १० देखि १५ प्रश्नहरू र उच्च तह: विश्लेषण, संश्लेषण, मुल्याङ्कन (Analysis, Synthesis, Evaluation) तहका ५ देखि १० प्रश्नहरू गरी जम्मा ५० प्रश्नहरू सोधिनेछन् ।			
(ख)	प्रयोगात्मक (Application) तहका प्रश्न ।				
(ग)	उच्च तह: विश्लेषण, संश्लेषण, मुल्याङ्कन (Analysis, Synthesis, Evaluation) तहका प्रश्न ।				

दोस्रो पत्र, पूर्णाङ्क: १००

द्वितीय पत्र: विषयगत विज्ञता, अनुसन्धान तथा शिक्षण-सिकाइ (विश्लेषणात्मक प्रश्न)					समय: ३ घण्टा
	विषयगत प्रश्नका क्षेत्रहरू	अंकभार	प्रश्न सख्या	कूल अंक	विस्त्रितिकरण
(क)	विषयगत ज्ञान तथा विश्लेषण	१०	५	५०	विषयगत ज्ञान तथा विश्लेषण समेट्ने ५ प्रश्नहरू ।
(ख)	विषयगत नविन प्रवृत्ति	१०	१	१०	विषयगत समकालिन नविन प्रवृत्ति, त्यसको प्रभाव एवं उपादेयता (Implications) समेट्ने प्रश्न ।
(ग)	विषयगत अनुसन्धान विधि तथा प्रयोग	१०	१	१०	विषयगत अनुसन्धान समस्याको पहिचान, विधिको छनौट, तथ्याङ्क विश्लेषण, विषयगत शिक्षण/सिकाइमा उपयुक्तता, उपयोगिता, सान्दर्भिकता, चुनौती सम्बन्धी प्रश्न ।
(घ)	विषयगत प्राज्ञिक समस्या र समाधान	१०	१	१०	विषयसँग सम्बन्धी घटना, मद्दा र चुनौतीको पहिचान, समस्या समाधानका सृजनात्मक एवं मौलिक उपाय प्रस्तुत गर्नु पर्ने खालका प्रश्न ।
(ङ)	पाठ्यक्रम	१०	१	१०	त्रि.वि.को सम्बन्धित विषयको स्नातक र स्नातकोत्तर तहको विषयगत पाठ्यक्रमको संरचना सम्बन्धी प्रश्न ।
(च)	शिक्षण सिकाइ तथा विद्यार्थी मुल्याङ्कन ।	१०	१	१०	विषयगत शिक्षणको विधि, सान्दर्भिकता, प्रयोग र सुधारका उपायहरू तथा विद्यार्थीको सिकाइ मुल्याङ्कन सम्बन्धी प्रश्न ।
दृष्टव्य: (ख), (ग), (ङ), र (च) क्षेत्रहरूका सन्दर्भमा सोधिने प्रश्नहरूलाई दुई खण्डमा विभाजन गरेर ५/५ अङ्कका दुईवटा प्रश्नहरू पनि सोध्न सकिनेछ ।					

दृष्टव्य:

- (क) लिखित परीक्षाका लागि १००/१०० पूर्णाङ्कका दुई पत्रहरू हुनेछन् ।
- (ख) प्रत्येक पत्रको उत्तिर्णाङ्क ४० प्रतिशत हुनेछ ।
- (ग) बहु वैकल्पिक प्रश्नको विकल्प छनोट गर्दा गलत विकल्प छानेमा ऋणात्मक मूल्यांकन (Negative Marking) गरिने छ अर्थात यसरी मूल्यांकन गर्दा प्रत्येक गलत उत्तरका लागि ०.२० अंक प्राप्ताङ्कबाट घटाइने छ (उदाहरणका लागि परीक्षार्थीले २० अङ्कको बहुवैकल्पिक प्रश्नमा १५ प्रश्नको सही उत्तर र ५ प्रश्नको गलत उत्तर दिएमा निजको प्राप्ताङ्क $१५ - १ = १४$ अङ्क कायम हुनेछ ।
- (घ) भाषा विषय बाहेक अन्य विषयका लागि उत्तरको माध्यम अंग्रेजी वा नेपाली हुनेछ ।